

POSTANOWIENIE

Dnia 12 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski (przewodniczący)

SSN Jarosław Duś (sprawozdawca)

Elżbieta Mazur-Orlik (ławnik Sądu Najwyższego)

Protokolant Karolina Majewska

w sprawie prokuratora Prokuratury Rejonowej w O. - G. F.

po rozpoznaniu w Sądzie Najwyższym Izbie Dyscyplinarnej

na posiedzeniu w dniu 12 stycznia 2022 r.

odwołania obwinionego prokuratora G. F. od postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 25 sierpnia 2021 r., sygn. akt [...]

na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 171 i art. 166 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze (Dz.U. z 2021 r. poz. 66, dalej Prawo o prokuraturze)

postanawia:

I. utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie;

II. kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Za pośrednictwem Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym w dniu 29 października 2021 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło odwołanie wywiedzione przez obwinionego - prokuratora Prokuratury Rejonowej w O. - G. F. (k. 3). Przedmiotowym odwołaniem, opatrzonym datą 21 września 2021 r., zaskarżył on postanowienie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 25 sierpnia 2021 r., sygn. akt [...] w przedmiocie przedłużenia okresu

zawieszenia w czynnościach wymienionego prokuratora na dalszy niezbędny okres, tj. do dnia 30 października 2021 r. (k. 4 – 7).

W wyniku postępowań służbowych sygn. PO IV WOS [...] oraz PO IV WOS [X.] skierowano w dniach 06 sierpnia 2019 r. oraz 10 października 2019 r. dwa wnioski o wszczęcie dyscyplinarnego postępowania wyjaśniającego, obejmujące zarzuty dopuszczenia się przez prokuratora Prokuratury Rejonowej w O. - G. F. w łącznie 20 sprawach przewinień służbowych określonych przepisem art. 137 § 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (akta postępowania sygn. RP IV [...], k. 50 – 50v). Na mocy zarządzenia Prokuratora Okręgowego w O. z dnia 10 października 2019 r. prokurator G. F. został zawieszony w czynnościach na okres 6 miesięcy (akta postępowania sygn. RP IV [...], k. 50 – 51).

Postanowieniem z dnia 13 marca 2020 r. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Prokuratora Generalnego dla [...] okręgu regionalnego wszczął wobec prokuratora G. F. postępowanie dyscyplinarne dotyczące przewinień dyscyplinarnych polegających na oczywistej i rażącej obrazie przepisów prawa w związku z prowadzeniem i nadzorowaniem pozostających w jego referacie postępowań przygotowawczych oraz uchybieniu godności urzędu prokuratora polegającym na poświadczeniu nieprawdy w systemie informatycznym prokuratury i poświadczenia nieprawdy w protokole przyjęcia wyjaśnień od podejrzanego (akta postępowania sygn. RP IV [...], k. 1313 - 1314).

W dniu 30 października 2019 r. w Prokuraturze Okręgowej w Ł. wszczęto postępowanie przygotowawcze o przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz o przestępstwo z art. 276 k.k. dotyczące zachowania prokuratora G. F. (k. 9).

Okres zawieszenia prokuratora G. F. był sukcesywnie przedłużany postanowieniami Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym, w tym postanowieniem z dnia 25 sierpnia 2021 r., sygn. [...] do dnia 31 października 2021 r. (k. 8 – 10).

Powyższe postanowienie w przedmiocie przedłużenia okresu zawieszenia w czynnościach prokuratora G. F., zostało przez niego zaskarżone odwołaniem

datowanym na dzień 21 września 2021 r., w którym to obwiniony, zarzucił ww. postanowieniu:

1. „obrazę art. 150 § 3 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze poprzez jego błędną interpretację i niewłaściwe zastosowanie – polegające na przyjęciu, że w niniejszej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek uzasadniający dalsze przedłużenie okresu zawieszenia mnie w czynnościach służbowych do dnia 31 października 2021 r. – podczas gdy, dotychczas nie został ogłoszony mi żaden zarzut dyscyplinarny, nie wykonano z moim udziałem żadnej czynności procesowej, zaś waga i rodzaj przewinień, które legły u podstaw pierwotnego zarządzenia Prokuratora Okręgowego w O. Nr [...] z dnia 10 października 2019 r. sygn. PO IV [Y.], PO IV WOS [X.] o zawieszeniu mnie w czynnościach prokuratora, jak i kolejnych postanowień o przedłużeniu tego okresu, w tym postanowienia Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 25 sierpnia 2021 r. sygn. akt [...] – prowadzą do wniosków przeciwnych;
 2. obrazę art. 96 § 2 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k. w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze, która miała wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, polegającej na zaniechaniu zawiadomienia mnie o posiedzeniu w przedmiocie rozpoznania wniosku zastępcy rzecznika dyscyplinarnego o przedłużenie okresu zawieszenia w czynnościach prokuratora, w sytuacji, gdy co prawda obecność prokuratora, którego orzeczenie dotyczy nie jest na takim posiedzeniu obowiązkowa, lecz udział w nim zgodnie z dyspozycją art. 96 § 2 k.p.k., jest uprawnieniem strony broniącej swych praw i interesów, co oznacza, że należy ją o terminie posiedzenia zawiadomić, przy czym doręczenie takiego zawiadomienia, wystosowanego w odpowiednim terminie umożliwiającym prokuratorowi stawiennictwo na posiedzenie, jest obowiązkiem Sądu Dyscyplinarnego, zaś brak powiadomienia, musi być traktowany jako rażące naruszenia materialnego prawa do obrony z art. 6 k.p.k.” (k. 4v).
- Skarżący wniósł o uchylenie w całości zaskarżonego postanowienia.

Zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej z dnia 08 listopada 2021 r. został wyznaczony skład orzekający w przedmiotowej sprawie, w którym znalazł się SSN Jana Majchrowskiego (k. 11). Wobec zrzeczenia się przez SSN Jana Majchrowskiego urzędu sędziego w dniu 6 grudnia 2021 r. (k. 17 – 18), zaistniała konieczność zmiany członka składu orzekającego (k. 23).

Przewodniczący składu orzekającego w dniu 09 grudnia 2021 r. zwrócił się do Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym oraz do Prokuratury Rejonowej w O. z zapytaniem czy prokurator G. F. pozostaje zawieszony w czynnościach (k. 19). W nawiązaniu do powyższego Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym, pismem z dnia 20 grudnia 2021 r. poinformował, iż prokurator G. F. był zawieszony w czynnościach do dnia 31 grudnia 2021 r. (k. 24).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Odwołanie prokuratora G. F. jest bezzasadne i jako takie, powinno być oddalone. W chwili obecnej upłynął termin zawieszenia wymienionego w czynnościach służbowych, który został określony w zaskarżonym postanowieniu.

„Zgodnie z brzmieniem art. 150 § 3 ustawy Prawo o prokuraturze zawieszenie prokuratora w czynnościach, w uzasadnionych przypadkach, może być przedłużone na wniosek rzecznika dyscyplinarnego przez sąd dyscyplinarny na dalszy, niezbędny okres. Instytucja zawieszenia w czynnościach stanowi tymczasowy środek reagowania wobec obwinionego, właściwy postępowaniu dyscyplinarnemu. Stosuje się ją wówczas, gdy z uwagi na charakter zarzucanego obwinionemu przewinienia konieczne jest natychmiastowe odsunięcie go od wykonywania obowiązków służbowych” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 2021 r., sygn. II DO 3/21, LEX nr 3156215). „Ustawowa przesłanka uzasadnionego przypadku, opisana w art. 150 § 3 ustawy - Prawo o prokuraturze, usprawiedliwiająca przedłużenie zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych, występuje bowiem w każdej sytuacji, w której prokurator jest podejrzany o popełnienie przestępstwa, a przynajmniej takiego przewinienia dyscyplinarnego, którego dokonanie poważnie naraziłoby na szwank wizerunek

urzędu prokuratorskiego” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2020 r., sygn. II DO 97/20, LEX nr 3077383).

W treści art. 150 § 5 zagwarantowano stronom możliwość odwołania się od orzeczenia sądu dyscyplinarnego w przedmiocie zawieszenia prokuratora w czynnościach, z której skorzystał obwiniony.

W przedmiotowej sprawie, należy ponadto zwrócić uwagę na okoliczność, iż zawieszenie w czynnościach prokuratora G. F. obowiązywało do dnia 31 października 2021 r. Rozpoznawane odwołanie wywiedzione przez obwinionego wpłynęło do Sądu Najwyższego Izby Dyscyplinarnej na dwa dni przed upływem okresu zawieszenia, tj. w dniu 29 października 2021 r..

Koncentrując uwagę na stosowanych odpowiednio, na podstawie art. 171 ustawy Prawo o prokuraturze przepisach procedury karnej, zasadnym jest podkreślić, że odwołujący się może skarżyć jedynie rozstrzygnięcia lub ustalenia naruszające jego prawa lub szkodzące jego interesom (vide art. 425 § 3 k.p.k.). W ocenie Sądu, po dniu 31 października 2021 r. orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 25 sierpnia 2021 r., sygn. [...] nie naruszało praw, a także w żaden sposób nie szkodziło interesom skarżącego, ponieważ na mocy zaskarżonego orzeczenia, okres zawieszenia obowiązywał do dnia 31 października 2021 r.

„W wypadku braku *gravamen* środek odwoławczy nie podlega rozpoznaniu, z tym że jako podstawę określoną w art. 429 § 1 i art. 430 § 1 KPK wskazuje się jego niedopuszczalność z mocy ustawy albo iż pochodzi od osoby nieuprawnionej” (J. Skorupka (red.), Kodeks postępowania karnego. Komentarz, Wyd. 5, Warszawa 2021, s. 1217). „... wyliczenie sytuacji, w których sąd odwoławczy powinien pozostawić bez rozpoznania przyjęty środek odwoławczy, nie jest ostateczne i wyczerpujące. Powinien on bowiem podjąć taką decyzję również wówczas, gdy rozpoznanie środka odwoławczego zdezaktualizuje się np. z tego powodu, iż wcześniej nastąpi stwierdzenie nieważności orzeczenia, od którego wniesiony został środek odwoławczy, lub też zanim nastąpi rozpoznanie zażalenia na postanowienie o przedłużeniu okresu tymczasowego aresztowania, wydane już zostanie kolejne postanowienie w tym samym przedmiocie, i właśnie to drugie orzeczenie stanowić już będzie podstawę prawną kontynuacji środka

zapobiegawczego” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2019 r., sygn. akt I DSI 6/18, LEX nr 2652477). Brak *gravamen* odbiera skarżącemu legitymację do wniesienia środka odwoławczego.

Pomimo powyższego, Sąd Najwyższy pochylił się nad materiałem zgromadzonym w przedmiotowej sprawie, a także rozważył zarzuty oraz argumentację podniesioną w odwołaniu wywiedzionym przez prokuratora G. F. – stwierdzając przy tym, iż nie jest ono zasadne. Z uwagi na dużą liczbę postępowań, w których nie dochował należytej staranności, a co więcej w obliczu podejrzenia popełnienia przestępstwa poświadczenia nieprawdy przez wymienionego, w ocenie Sądu, w stopniu oczywistym, jawi się jako konieczne przedłużenie okresu zawieszenia w czynnościach służbowych. Jak wskazano w treści uzasadnienia niniejszego postanowienia, ustawowa przesłanka wskazana w art. 150 § 3 ustawy Prawo o prokuraturze usprawiedliwiająca przedłużenie zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych, występuje w każdej sytuacji, w której prokurator podejrzany jest o popełnienie przestępstwa, a przynajmniej takiego przewiewnia dyscyplinarnego, którego dokonanie, poważnie naraziłoby dobre imię, wizerunek, a także godność urzędu prokuratorskiego.

Odnosząc się zaś do drugiego zarzutu, Sąd Najwyższy w składzie tu orzekającym podziela stanowisko wyrażone w treści uzasadnienia prawnego postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 października 2020 r., sygn. akt II DO 97/20: „... samo postępowanie w przedmiocie przedłużenia zawieszenia w czynnościach, nie zostało odrębnie uregulowane w ustawie Prawo o prokuraturze. Z tej przyczyny, we wskazanym zakresie, na podstawie art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. - Prawo o prokuraturze, odpowiednie zastosowanie znajduje przepis art. 96 § 1 i 2 k.p.k. Zgodnie z treścią powyższego przepisu, strony oraz osoby niebędące stronami, jeżeli ma to znaczenie dla ochrony ich praw lub interesów, mają prawo wziąć udział w posiedzeniu wówczas, gdy ustawa tak stanowi, chyba że ich udział jest obowiązkowy (art. 96 § 1 k.p.k.). W pozostałych wypadkach strony mają prawo wziąć udział w posiedzeniu, jeżeli się stawiają, chyba że ustawa stanowi inaczej (art. 96 § 2 k.p.k.). Sąd Najwyższy, opierając się na poglądach utrwalonych w doktrynie uważa, że zgodnie z treścią przepisu art. 96 § 2 k.p.k. sąd nie ma obowiązku zawiadamiania strony o terminie takiego posiedzenia

(...) Reasumując w ocenie Sądu Najwyższego, Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym procedował, nie naruszając praw skarżącego. Należy podkreślić, że Sąd Dyscyplinarny nie miał obowiązku zawiadamiania prokuratora o terminie posiedzenia, bo takiego obowiązku żaden przepis nie przewiduje. Prokurator mógł jednakże wziąć udział w przedmiotowym posiedzeniu, gdyby się na nim stawił.” (LEX nr 3077383).

Zdaniem Sądu Najwyższego wskazane okoliczności przemawiają za nietrafnością podniesionych zarzutów, przesądzając przy tym o słuszności zaskarżonego orzeczenia mającego za przedmiot odsunięcie obwinionego od wykonywania czynności służbowych.

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji, kosztami postępowania obciążając przy tym Skarb Państwa.